

Bridge Service, voor gewone bridgers

Bridge Training

Nummer 642, 17 december 2015

Redactie:

Ron Jedema en Siger Seinen (spelregels),
Ad van Gemert, Jan van Die en Frans Schiereck
Rob Stravers (spelregels en eindredactie)

Reeds verschenen nummers

www.bridgeservice.nl

De BridgeVraagbaak van Kees van Gennip

www.bridgevraagbaak.nl

De Bridge Training is gratis!

Alleen als je toch graag een bedrag wilt overmaken, mag je dat doen, naar:
rekeningnummer: NL76ABNA0549444440 t.n.v. R.A.M. Stravers (voor
overmaking uit een ander land: BIC-code: ABNANL2A.

**Opgelet! Bijdragen zijn alleen toegestaan over reeds gepubliceerd
werk! En elke cent gaat in de 'Bridgepot'.**

Eindejaars bridgedrive en diner

Eind december wordt de Bridgepot gelegegd. Van dat geld bridge en dineer ik
dan met het volledige Bridge Serviceteam. Winst wil ik niet maken; als de pot
het toelaat breiden we het aantal deelnemers uit met het inloten van zoveel
mogelijk donateurs.

Afmaken

Dit woord heeft verschillende betekenissen; wij bridgers denken bij afmaken
vooral aan iets moois.

En om meteen een duidelijk afmaakvoorbeeld te geven...

Jouw partner opent 2SA. En jij hebt in handen:

♠ 4 3 2
♥ A 4 3 2
♦ A H B
♣ A H 6

Welk biedkaartje leg je dan neer?

En welk bod doe je na partners pas met:

♠ A
♥ A
♦ A
♣ A H V 8 7 6 5 4 3 2

Op beide handen kun je het bieden veilig afmaken met 7SA!

Partners 2SA belooft 20-22 punten. Wij hebben zelf 19 punten; in het ongunstigste geval is er één boer buitenboord... We hebben dus alle azen, heren en vrouwen; dat zijn al twaalf slagen. Met de drie boeren die we wel hebben zitten we dan al op vijftien slagen. Dat moet zeker voldoende zijn voor 7SA.

Ook het tweede spel is goed voor 7SA. Zonder hulp van partner maak je achter elkaar dertien slagen. Zelfs als alle ontbrekende klaveren op één hand zitten... Mocht een tegenstander doubleren, dan zul je de feestvreugde graag verhogen met een redoublet!

Nu zijn dit natuurlijk handen die je niet elke avond zult krijgen... Maar ook met gewone kracht moet je zodra dat kan het bieden op een duidelijke manier afmaken.

We gaan een paar gewone handen uitbieden. En daarbij houd je je vinger aan de 'afmaaktrekker'. Zodra je voldoende over kracht en/of kleur weet, maak je het af! Hoe bied jij met jouw bridgepartner deze handen uit? West is telkens gever.

Spel	Westhand	West	Oost	Oosthand
1	♠ 3 2 ♥ A 5 4 3 ♦ H V 10 5 4 ♣ A 8			♠ H 6 5 4 ♥ V B 7 6 ♦ A 9 8 2 ♣ 6
2	♠ H B 8 ♥ A V 10 2 ♦ B 5 ♣ H V 10 2			♠ 6 5 ♥ 5 4 ♦ A H 8 7 6 4 ♣ B 4 3
3	♠ H 7 6 5 ♥ A H 5 ♦ A V ♣ H 10 4 2			♠ A 9 8 4 ♥ 8 7 ♦ 8 7 ♣ V B 7 6 5
4	♠ A B 3 2 ♥ 3 2 ♦ H V B 3 2 ♣ V 8			♠ V 10 9 6 ♥ A H 4 ♦ 4 ♣ A 9 7 6 5
5	♠ A B 3 2 ♥ 3 2 ♦ H V B 3 2 ♣ V 8			♠ V 10 9 6 ♥ 7 6 5 ♦ 4 ♣ A 9 7 6 5
6	♠ A H 4 3 2 ♥ A H 5 4 3 2 ♦ A 8 ♣ -			♠ B 6 ♥ B 6 ♦ B 6 5 4 3 ♣ H 10 8 7

Mijn biedingen

Spel	Westhand	West	Oost	Oosthand
1	♠ 3 2 ♥ A 5 4 3 ♦ H V 10 5 4 ♣ A 8	1♦ 2♥ pas	1♥ 4♥!!	♠ H 6 5 4 ♥ V B 7 6 ♦ A 9 8 2 ♣ 6

Als west alleen maar interesse zou tonen in de klaverenkleur, geeft de singleton (= 1-kaart) klaveren van oost geen toegevoegde waarde. Maar door wests 1♦-opening stijgt de hand van oost meteen flink in waarde. Misschien vind je het verleidelijk om wests ruitenkleur direct met een sprong te steunen. Vooral omdat we bieden onder de vlag van 'afmaken'. Maar die verleiding moeten we toch weerstaan. We controleren eerst of we een 4-4-fit hebben in een hoge kleur. Dat doen we door onze laagste 4-kaart te bieden: 1♥. Daarbij houden we de vinger al aan de trekker. Als partner 1♠ biedt, bieden we meteen 4♠. En nu west 2♥ biedt, werpen we ons hele hebben en houwen in een hartenmanche. Met vier troeven mee mag je 3 punten tellen voor de singleton!

2	♠ H B 8 ♥ A V 10 2 ♦ B 5 ♣ H V 10 2	1SA pas	3SA!!	♠ 6 5 ♥ 5 4 ♦ A H 8 7 6 4 ♣ B 4 3
---	--	------------	-------	--

Normaal bied je met 8-9 punten 2SA als uitnodiging aan partner om met 17 punten de manche uit te bieden. Maar met deze mooie 6-kaart, die vrijwel garant staat voor vijf zekere slagen, maken we de zaak meteen helemaal af.

Opgelet! Als je die 3SA dan mag spelen 'gun' je de tegenstanders wel de eerste ruitenslag. Zodat je met elke 3-2-verdeling van de ontbrekende ruitens zeker bent van vijf ruitenslagen!

3	♠ H 7 6 5 ♥ A H 5 ♦ A V ♣ H 10 4 2	1♣ 4♠!!	1♠ pas	♠ A 9 8 4 ♥ 8 7 ♦ 8 7 ♣ V B 7 6 5
---	---	------------	-----------	--

West is te sterk voor 1SA en net te zwak voor 2SA. Dus bewijst hij zijn beheersing met 1♣. Stel dat oost daarop zou reageren met 1♦ of 1♥, dan biedt west daarop 2SA (18/19). Maar na oosts 1♠ gaat west niet meer afwachten: met 25 punten en een 4-4-fit biedt hij de manche!

4	♠ A B 3 2	1♦	2♣	♠ V 10 9 6
	♥ 3 2	2SA	3♠	♥ A H 4
	♦ H V B 3 2	4♠!!	pas	♦ 4
	♣ V 8			♣ A 9 7 6 5

Een bekend dilemma: welke kleur moet je voorrang geven: de lage 5-kaart of de hoge 4-kaart?

Antwoord: als je voldoende kracht hebt om in je volgende beurt de hoge 4-kaart te bieden, mag je voorrang geven aan de lage 5-kaart! West heeft na 2♣ geen keus: hij móét 2SA bieden, omdat een nieuwe kleur voorbij zijn openingskleur (2♠) extra kracht zou beloven (reverse).

5	♠ A B 3 2	1♦	1♠	♠ V 10 9 6
	♥ 3 2	2♠	pas!!	♥ 7 6 5
	♦ H V B 3 2			♦ 4
	♣ V 8			♣ A 9 7 6 5

Dezelfde westhand. En oost heeft dezelfde verdeling, alleen nu wél te weinig punten om te beginnen met 2♣. Stel dat oost nu ook eerst 2♣ had geboden, dan heb je een probleem na wests 2SA.

En als oost nu 10/11 punten had gehad met deze verdeling? Ook dan heeft 1♠ de voorkeur. Want eerst 2♣ en dan – na wests 2SA of 2♦ - is mancheforcing (reverse). Dan moet je toch wel minstens 12-13 punten hebben.

6	♠ A H 4 3 2	1♥	1SA	♠ B 6
	♥ A H 5 4 3 2	2♠	2SA	♥ B 6
	♦ A 8	3♠	4♥!!	♦ B 6 5 4 3
	♣ -			♣ H 10 8 7

Een beroemde ☺. Oost heeft zes punten en mag dus niet passen op wests openingsbod.

Daarna biedt west reverse (nieuwe kleur hoger dan de openingskleur op 2-hoogte). Ook daarop mag oost niet passen.

Dán herhaalt west zijn tweede (♠) kleur. Dat moet dan een 5-kaart zijn. Toch opende west niet met 1♠, wat west wél zou hebben gedaan met twee hoge 5-kaarten. Dus moet de eerste geboden kleur een 6-kaart zijn. Oost geeft graag voorkeur aan wests langste hoge kleur!

Spel 7 Een uitspeelvraagstuk

♠ 10 9 8
♥ A 3 2
♦ A H 9 4 2
♣ 3 2

♠ H 7 6 5
♥ H V 4
♦ B 8 3
♣ A H 4

Tegen jouw 3SA opent west de aanval met ♣V.

Welke speelwijze geeft de grootste kans op 3SA C?

Ik geef een overpeinzing voor de minder ervaren spelers.

Spel 7 Overpeinzing

♠ 10 9 8
♥ A 3 2
♦ A H 9 4 2
♣ 3 2

♦ V 10 x x ♦ V 10 x x

♠ H 7 6 5
♥ H V 4
♦ B 8 3
♣ A H 4

Tegen jouw 3SA opent west de aanval met ♣V.

Welke speelwijze geeft de grootste kans op 3SA C?

Je telt zeven vaste slagen: ♥AHV, ♦AH en ♣AH.

De ruitenkleur oogt aangenaam genoeg om daar twee extra slagen mee te maken.

Als de ontbrekende ruitens 3-2 zitten, kunnen we het niet verkeerd doen: we geven dan altijd maar één ruitenslag af. Maar als de ruitens 4-1 zitten, lopen we het risico van twee ruitenverliezers.

Nu is er een speelwijze waarmee we eveneens zeker slechts één ruitenslag afgeven als west of oost een 4-kaart tegen heeft. En de vraag is natuurlijk: hoe pakken we dat aan. Het voordeel van 4-1 is dat de speler die maar één ruitenkaart heeft, in de tweede ruitenslag niet zal bekennen...

Spel 7 Aanpak

	♠ 10 9 8	
	♥ A 3 2	
	♦ A H 9 4 2	
	♣ 3 2	
♦ V 10 x x		♦ V 10 x x
	♠ H 7 6 5	
	♥ H V 4	
	♦ B 8 3	
	♣ A H 4	

Tegen jouw 3SA opent west de aanval met ♣V.

Welke speelwijze geeft de grootste kans op 3SA C?

Je telt zeven vaste slagen: ♥AHV, ♦AH en ♣AH.

Neem de uitkomst met ♣A.

Speel dan ♦3 naar ♦A en in de derde slag ♦2 naar ♦B.

Met de vierkaart ruiten bij oost zal zuids ♦B die slag winnen.

West bekent deze slag geen ruiten. Je kunt nu ♦H maken en oost zijn - ene - ruitenslag gunnen.

Als oost al in de tweede ruitenslag zijn ♦V legt, is dat óók zijn enige ruitenfeestje. Jij wint daarna ♦B, steekt over met harten naar dummy, waarop de overige ruitens volgen.

Met de vierkaart ruiten bij west bekent oost de tweede ruitenslag niet. Jij legt nu ook ♦B. West mag die slag winnen, maar de volgende slag speel je vanuit zuid ruiten naar dummy's ♦H9, waardoor wests ♦10 kansloos is!

Merk op dat het geen enkele zin heeft om vanuit zuid ♦B voor te spelen. De enige zekerheid die je daarmee verwerft, is dat je ♦B nooit zult maken, waar ♦V zich ook bevindt!

Lezers Mailen

Help, ik heb 20 punten!

Onderstaande bieding gebeurde recent:

	(ik)		
West	Noord	Oost	Zuid
		1♣	pas
1SA	doublet	pas	2♠
pas	??		

Ik heb 20 punten, een vervelende verdeling en een 3-kaart schoppen. Daarom paste ik op partners 2♠, en dat bleek fout. Wat had ik anders moeten/kunnen doen? 3♠?

Rob:

Je weet dat je partner in het gunstigste geval 1 punt heeft ☺. Ook dat openaar oost geen extra openingskracht heeft én dat west minstens een 4-kaart klaveren heeft. Anders had hij wel 1♦, 1♥ of 1♠ geboden. Als jij lengte hebt in klaveren, kan het tegenspelen van 1SA leuk zijn voor je. Ben je daar juist kort in, dan sta ik helemaal achter jouw doublet, en achter je paskaartje in je volgende beurt. Geen 3♠ dus!

Effe snel...

Even een snelle vraag:

Je hebt drie vierkaarten (in schoppen, harten en ruiten), een singleton ♣H en daarnaast nóg 19 punten, gelijk verdeeld over de vierkaarten - in totaal dus 22 punten.

De andere drie spelers hebben samen dus 18 punten. Als je partner er daarvan maar 5 heeft en een driekaart ruiten, houdt hij zijn mond wanneer je met 1♦ opent. De anderen hebben resp. 6 en 7 pt. en passen ook. Andere biedingen zie ik niet. Hoe kun je zó openen dat je partner weet dat hij 'iets' moet laten horen? Of moet je gewoon op een bepaalde manier hoesten?

Rob:

Begrijp je nu waarom ik extra alert ben als er een 'snelle vraag' wordt gesteld? ☺

Een hoestje heeft natuurlijk mijn grootste voorkeur, mits mijn partner dan precies deze kracht en verdeling weet. ☺
Zo niet, dan open ik 2SA... Ik geef het toe, H-sec is niet echt een stop. Alhoewel... de meeste sterke spelers komen tegen SA liever onder hun aas uit. Toevallig profiteerde ik daar nog vanochtend van op Step ☺.
Als partner Staymant komen we in een hoge kleurcontract. En als hij dat niet doet, komen de meeste tegenstanders graag uit in een hoge kleur...

Wel of geen doublet?

Westhand	West	Noord	Oost	Zuid	Oosthand
♠ 9 7 6				1SA	♠ B 8 4 2
♥ A 7 2	Doublet	pas	??		♥ 9 8 6
♦ A V 4 3					♦ 7 5 2
♣ H V B					♣ 7 6 5

Vraag 1: Had west hier dbl mogen leggen (dbl = volgens afspraak straf)?

Vraag 2: Moet oost na de pas van noord bieden en zo ja wat? 2♠?

West, noord en zuid waren van mening dat oost hier niet mocht passen, maar 2♠ had moeten bieden.

Oost merkte op dat je dan van de ene ellende in de andere valt en vond dat west hier geen strafdoublet had mogen leggen.

Deze mening werd door noord, zuid en west niet gedeeld!

Wat is jouw gewaardeerde mening?

Rob:

Gebruikelijk is dat een doublet op een 1SA-opening van de tegenpartij eveneens een 1SA-opening van 15-17 punten belooft. West heeft dus geen keus en zal een doubletkaartje moeten pakken. In dit spel kan dat ongelukkig uitpakken, maar standaard passen met een 1SA-opening achter een 1SA-opening zal in de loop der tijd beslist duurder zijn.

Dit is een spel waarbij oost niet echt blij kan zijn met partners doublet. Duidelijk is dat NZ de meeste kracht in huis hebben. Het eigen bezit is 16-18 punten, waardoor NZ 22-24 punten in handen moeten hebben. En speler noord weet dat al...

Daar komt dan ook nog de allerbelabberdste verdeling bij van oost.

Bedenk dat deze biedsituatie waarschijnlijk aan alle tafels zal ontstaan! Dus *code oranje* voor alle OW-paren. Laten we er maar van uitgaan dat we hier niet zonder schade doorheen komen. Maar... wie de minste schade oploopt, wint de pot...

Ik zie geen kwetsbaarheid.

- Met **alleen OW** kwetsbaar vind ik passen een aantrekkelijke optie: met een beetje geluk maken NZ dat precies; en zelfs met een niet-kwetsbare overslag valt de schade nog mee. Met een kwetsbare -2 zit je al op -500!
- Met alleen NZ kwetsbaar ga ik voor 2♠... Maar... ook 2♣ vind ik niet gek, hopen op een 5-2 fit, of een bod van NZ. Na een doublet kun je dan altijd nog voor 2♠ kiezen...

Ik geef Bep&Anton, Kees Tammens en Frans Schiereck ook graag het woord.

Bep&Anton

Vraag 1

Doublet is bij ons punten met tenminste de kracht van de bovenkant van de 1SA-opening. Doublet kan dus ook 22 punten zijn.

Deze hand is misschien net sterk genoeg voor doublet. Minpunt is je start: je zult klaverenheer starten, maar dat is misschien in de lengte van de tegenstanders. Maar indien zij kwetsbaar zijn en wij niet doubleren we zeker.

Vraag 2

Met oost bieden we of pas - op hoop van zegen - of 2♣ maar geen 2♠. Misschien pas indien wij kwetsbaar zijn en je erger wilt voorkomen. Anders 2♣, dat kan bij ons een noodbod zijn. Over 2♣ heeft partner nog de ruimte om een 5-kaart te bieden; over 2♠ niet.

Ophogen naar 3♣ is voor rekening en risico van de ophoger.

Kees Tammens

Ik kan het goed vinden in jouw uitleg.

Als ik zelf kwetsbaar ben, laat ik 1SA spelen. Niet kwetsbaar bied ik 2♠ en hoop ik zes slagen te maken.

Frans Schiereck

Een doublet op een 1SA-opening is een bijzonder lastig probleem. Ik ken 100.000 bridgers die denken dat een doublet op 1SA een uitnodiging is aan partner om zijn 4-krt te noemen. De doubleerder heeft een 4-krt klaver en een 4-krt ruiten, ook een 4-krt harten en schoppen. Makkelijk zat. Hans Kreijns heeft bij ons een keer een lezing gehouden over van alles en nog wat. Bij de vragen kwam dit probleem ook aan de orde.

Met: ♠ H B
♥ H B 4 3
♦ A B 4 2
♣ V 8 3

doubleer je 1 SA, partner past, waar kom je mee uit? Hij maakt een gebaar waarmee hij zijn 13 kaarten schudt en zegt déze (hij pakt er maar één). Als je een halfuur moet nadenken, waarmee je moet uitkomen deugt je doublet niet.

Een duidelijke afspraak is:

Doubleer een 1SA-opening met 15-17 pt als je een dijk van een uitkomst hebt.

Bijvoorbeeld met:	Of met:
♠ H 10 9	♠ H V B 10
♥ A V	♥ A 2
♦ A 4 2	♦ H V 3
♣ V B 10 9 3	♣ B 10 9 3

De 10 of de vrouw?

Noord: ♠ 6 4

Zuid: ♠ A V 10 8 5 3 2

Je mag geen slag verliezen.

Je speelt ♠4 uit noord en bij oost komt ♠7.

Vraag: welke kaart moet zuid nu leggen?

Rob:

We missen ♠ H B 9 7.

Het enige wat we nu weten is waar ♠7 zat ☺.

Als west de andere drie schoppenkaarten heeft, verliezen we altijd twee schoppenslagen. En met ♠HB of ♠H9 bij west zijn we eveneens kansloos.

En als oost alle schoppen heeft? Ook dan geven we - zelfs met open kaarten altijd een schoppenslag af. Na het winnen van de eerste slag met ♠8, kunnen we nog één keer vanuit noord schoppen spelen. Oost zal dan ♠9 leggen en wij ♠B. Maar dan... Oost heeft nog ♠HB, maar ♠H is voor ons niet te vangen omdat we geen schoppen meer vanuit noord kunnen spelen.

Dat betekent dat ♠8 leggen afvalt. We lopen dan onnodig het risico dat west met ♠9-sec een slag zou maken.

Van ♠HB, of ♠H9 bij west, of alle schoppens bij oost gaan we dus niet uit.

Wanneer we geen slag mogen verliezen, gaan we eerst na hoe de kaarten moeten zitten om inderdaad alle slagen te winnen.

Dummy noord

♠ 6 4

Ik zie vier mogelijkheden:

	West	Oost
a	♠ 9	♠ H B 7
b	♠ B	♠ H 9 7
c	♠ H	♠ B 9 7
d	♠ B 9	♠ H 7

Leider zuid

♠ A V 10 8 5 3 2

We spelen vanuit dummy ♠4; oost legt ♠7.

Met verdeling a moeten we ♠10 leggen.

Met verdeling b ♠V.

Met verdeling c ♠A.

Met verdeling d ♠V.

♠10 is alleen goed met precies ♠9-sec bij west.

En ♠A alleen met ♠H-sec bij west.

Het leggen van ♠V is winnend met ♠B-sec én met ♠B9 bij west. En die kans is groter dan één bepaalde kaart-sec. Daarom heeft het leggen van ♠V mijn voorkeur.

Ik ga dan uit van geen enkele informatie over de punten- en kleurverdeling binnen oost en west.

Troefdame versus heren

Graag vernam ik van u informatie over de RKC in de vorm van de 14/30. Deze manier van bieden intrigeert mij enorm en ik ben ervan overtuigd dat, eenmaal de ganse zaak onder de knie is, dat iemands bridgeniveau dermate stijgt.

Wat mij in het bijzonder intrigeert, is wat het biedingverloop moet zijn in een harten- of schoppencontract waarbij men ná het klassieke 4SA-bod antwoordt met 5♦.

Hierna zou 5♥ moeten geboden worden om heren te vragen. Evenwel... hoe kan men dan nog een troefdame aangeven? Of moet de troefdame overgelaten worden en moet men meteen de gegevens over de heren bekendmaken? Maar hoe dan, met welke biedingen?

Heeft u ergens in uw lange lessenreeksen een item over dit onderwerp?

Rob:

Ik ben geen heer hoor, en ook geen u; gewoon Rob(érto) ☺.
Het interessante van RKCB (Roman Keycard Blackwood) is dat niet naar heren wordt gevraagd... Na het antwoord op 4SA vraagt een bod in de aangrenzende hogere kleur (de beoogde troefkleur wordt uiteraard overgeslagen) naar troefvrouw. Het goedkoopste bod ontkent troefvrouw, en met vrouwlief in huis wordt direct klein slem uitgeboden.

Voorals dit soort biedingen jullie interesse heeft, raad ik uit de succesvolle serie *Bridge Bond Specials* het boekje 'Veilig naar Slem' aan van Marcel Winkel. Kost slechts € 7,50.

Tafeltips voor op de bridgetafel

Met ingang van deze Training zal ik elke week een tips geven **over de spelregels** die bestemd zijn voor op de **gewone clubbridgetafel** voor bridgers die **louter voor hun plezier spelen**.

Je mag ze onbeperkt dupliceren en uitknippen.

Aan de bridgetafel kennen wij **niet** de opzettelijke overtreding. Het enige waarvoor een arbiter kan worden uitgenodigd is de **vergissing**. Zoals: voor de beurt bieden, voor de beurt (bij)spelen en verzaken.

Daarom is elke beschuldigende of bestraffende toon onterecht en zelfs een overtreding, omdat artikel 74A zonder enige beperking hoffelijk gedrag oplegt.

De spelregels zijn niet in de eerste plaats om te straffen maar om schade door een vergissing te beperken of te voorkomen.

Een bekende vergissing die te zwaar kán worden bestraft is de verzaking, omdat meestal - ongeacht het effect van de verzaking - de verzakende partij één of twee slagen moet overdragen. Het heeft de absolute voorkeur om de arbiter direct na het vaststellen van de verzaking in de arm te nemen. Arbitrage vragen heeft met (on)sportiviteit dan ook niets te maken. Als je als niet/verzakende partij echter absoluut extra voordeel door de verzaking wilt uitsluiten, en toch geen besluit wil nemen zonder de arbiter, meld je de verzaking ná afloop van de betreffende ronde... Want dan mag de arbiter alleen eventueel nadeel opheffen.

Aan de bridgetafel kennen wij **niet** de opzettelijke overtreding. Het enige waarvoor een arbiter kan worden uitgenodigd is de **vergissing**. Zoals: voor de beurt bieden, voor de beurt (bij)spelen en verzaken.

Daarom is elke beschuldigende of bestraffende toon onterecht en zelfs een overtreding, omdat artikel 74A zonder enige beperking hoffelijk gedrag oplegt.

De spelregels zijn niet in de eerste plaats om te straffen maar om schade door een vergissing te beperken of te voorkomen.

Een bekende vergissing die te zwaar kán worden bestraft is de verzaking, omdat meestal - ongeacht het effect van de verzaking - de verzakende partij één of twee slagen moet overdragen. Het heeft de absolute voorkeur om de arbiter direct na het vaststellen van de verzaking in de arm te nemen. Arbitrage vragen heeft met (on)sportiviteit dan ook niets te maken. Als je als niet/verzakende partij echter absoluut extra voordeel door de verzaking wilt uitsluiten, en toch geen besluit wil nemen zonder de arbiter, meld je de verzaking ná afloop van de betreffende ronde... Want dan mag de arbiter alleen eventueel nadeel opheffen.